

Inbreng Consultatie Leidraad Wwft en Sw 1977

Amsterdam, 3 februari 2020
Vereniging Holland Quaestor

**Contactgegevens Holland Quaestor voor deze
inbreng:** Mevrouw Drs. (M.P.) Mariët van den
Berg, Verenigingsdirecteur
M +31 (0)6 10 90 29 62
E Verenigingsdirecteur@hollandquaestor.nl

INHOUDSOPGAVE

Introductie	3
Algemeen commentaar	3
Technisch commentaar	5

INTRODUCTIE

Holland Quaestor (hierna: HQ) is de vereniging van Nederlandse trustkantoren. Onze leden hebben zich gecommitteerd aan het invoeren en handhaven van hoge standaarden in onze sector. Deze standaarden hebben betrekking op dienstverlening aan cliënten, maar ook op de wijze waarop wet- en regelgeving worden nageleefd. Zij krijgen vorm in richtlijnen, functie eisen, opleidingseisen en keurmerkcriteria. De leden die aan deze standaarden willen en kunnen voldoen komen in aanmerking voor een keurmerk. Het verkrijgen van een keurmerk is echter pas mogelijk nadat de onafhankelijke Stichting AQTO, onderzoek heeft gedaan waaruit blijkt dat aan de gestelde vereisten wordt voldaan. Bezit van het keurmerk is een voorwaarde voor het lidmaatschap. De vereisten voor het krijgen van een keurmerk worden op continue basis geëvalueerd, stimuleren de professionalisering van de sector en geven gevolg aan de voortschrijdende inzichten inzake maatschappelijke betamelijkheid.

ALGEMEEN COMMENTAAR

Algemene opmerkingen

Naast de algemene leidraad die ziet op de Wwft en Sw waarvan nu een concept voor consultatie voorligt bestaan er vele specifieke leidraden die zien op de Wwft en SW. Hierbij valt te denken aan:

[Leidraad kopers en verkopers van goederen](#) (Belastingdienst/BFT)

[Leidraad bemiddelaars](#) (Belastingdienst/BFT)

[Leidraad makelaars/ taxateurs van onroerende zaken](#) (Belastingdienst/BFT)

[Leidraad domicilieverlening](#) (Belastingdienst/BFT)

[Leidraad pandhuizen](#) (Belastingdienst/BFT)

[Leidraad \(kandidaat en toegevoegd\) notarissen](#) (Belastingdienst/BFT)

[Leidraad voor accountants en belastingadviseurs](#) (Belastingdienst/BFT)

[Leidraad advocaten](#) (NOvA)

[AFM Leidraad Wwft](#) (AFM)

[DNB leidraad Wwft](#) (DNB)

[Algemene leidraad Wwft](#) (Min van Fin)

[BFT voorbeelden bij de subjectieve indicator](#) (BFT)

[BFT cliëntenonderzoek en de meldingsplicht in 10 stappen](#) (BFT)

De hierboven vermelde specifieke leidraden hebben verschillende invalshoeken, te weten:

1. Specifieke diensten/ onderdelen van de Wwft (e.g. leidraad domicilie verlening/voorbeelden subjectieve indicator/ cliëntonderzoek en meldingsplicht);
2. Bepaalde beroepsgroepen/dienstverleners (e.g. leidraad advocaten, leidraad notarissen etc.);
3. Toezichthoudend orgaan (Leidraad van AFM en DNB)

Deze specifieke leidraden bevatten voor een deel informatie - in steeds variërende bewoordingen - omtrent algemeen van toepassing zijnde zaken. Soms is het niet duidelijk of bepalingen algemeen toepasbaar zijn of dat er voor specifieke beroepsgroepen/dienstverleners afwijkende regels gelden.

Dat de consultatie van de specifieke richtlijn van de DNB ('Leidraad DNB') vooraf is gegaan aan die van de algemene richtlijn van het Ministerie van Financiën ('Leidraad MinFin') is niet ideaal. Het is ons niet bekend of DNB en MinFin de teksten onderling hebben afgestemd.

De afwijkende opzet van de Leidraad DNB ten opzichte van de Leidraad MinFin bemoeilijkt een handzaam en overzichtelijk gebruik van de leidraden. De leidraad van het MinFin onderscheidt zich in positieve zin doordat het een meer logische structuur heeft en artikelsgewijs is opgebouwd. Ook wordt er door het MinFin geen direct verband gelegd tussen witwassen/terrorisme financiering en fiscale integriteit waar het belastingontwijking of belastingplanning gaat maar slechts waar het belastingontduiking betreft.

In de volgende gevallen is sprake van tekstuele 'overlap' of zou de tekst beter in de specifieke richtlijn passen:

- Hfdst 3 Leidraad DNB en hfst 4 Leidraad MinFin
- Hfdst 3.2 van de specifieke Leidraad DNB bevat informatie met betrekking tot algemeen van toepassing zijnde regels (risico-beheersing/SIRA) welke beter past in hfdst 4.2 van de algemene Leidraad MinFin.
- Hetzelfde geldt voor hfdst 2.7 Leidraad DNB en hfdst 4.4 Leidraad MinFin.
- Hfdst 4 Leidraad DNB en in hfdst 5 Leidraad MinFin: bevatten beiden algemeen van toepassing zijnde regels - in verschillende bewoordingen en detail - met betrekking tot cliënt onderzoek.

In algemene zin bepleiten wij het volgende over de verhouding tussen de Leidraad DNB en de algemene Leidraad MinFin:

- Het hanteren van één algemene leidraad (Minfin), aangevuld met specifieke leidraden van de diverse (toezichthoudende) organen.
- De specifieke leidraden 'te rubriceren c.q. af te stemmen' op de relevante specifieke beroepsgroep of dienstverlener (zie als voorbeeld de leidraden van de Belastingdienst/Bft) en de leidraden welke specifieke onderdelen van de Wwft als invalshoek hebben (bijv. Leidraad Domicilieverlening) daarvan onderdeel te laten uitmaken;
- In de specifieke leidraad voor de trustsector de 'Wwft relevante' artikelen mee te nemen welke in 'sectorspecifieke' wetgeving (Wtt) is ondergebracht (artikel 3.14 b. Wwft versus artikel 27-30 Wtt);
- De algemene en specifieke leidraden op elkaar af te stemmen waarbij:
  - o Doublures in tekst en onderwerpen worden vermeden;
  - o Voor alle leidraden een artikelsgewijze opbouw wordt gehanteerd;
  - o De algemeen van toepassing zijnde onderwerpen exclusief worden voorbehouden aan de algemene leidraad of - indien men algemeen van toepassing zijnde

onderwerpen toch ook in de specifieke richtlijn wil vermelden - volstaat met een referentie of citaat uit de algemene leidraad om zo het risico op interpretatieverschillen te voorkomen.

Graag krijgen we ook meer duidelijkheid over de afbakening van deze richtlijn in relatie tot de groep Administratiekantoren die niet specifiek benoemd worden door het Minfin. Er is wel een verwijzing naar een Bft voetnoot waarin de leidraad voor administratiekantoren wordt aangehaald. Het zou goed zijn als deze groep specifiek wordt benoemd door het ministerie, dat bevordert het *level playing field* voor trustkantoren;

- het ter beschikken stellen van een (post)adres. Wordt wel benoemd, niet toegelicht. Onze vraag is welke voorwaarden hieraan gesteld worden.
Voorbeeld: Als een trustkantoor bijvoorbeeld bedrijven toestaat zich in te schrijven op het adres van dit trustkantoor, in combinatie met de daadwerkelijke exclusieve verhuur van m2 kantoorruimte. Verstreckt het kantoor dan nog louter een adres? Of is het kantoor bezig met zakelijke verhuur van kantoorruimte (workspace) en valt dit buiten de reikwijdte.
- Fondsenadministratie: veel van de HQ-kantoren doen dit. Onze vraag is: valt dit onder de Wwft omdat het kwalificeert als *“een instelling die geen bank is en in hoofdzaak zijn bedrijf maakt van het verrichten van één of meer werkzaamheden die worden genoemd in bijlage I bij de richtlijn kapitaalvereisten “bewaar en beheer van effecten”* dan wel als *administratiekantoor* (zie boven). De Leidraad geeft hier geen antwoord op.

TECHNISCH COMMENTAAR

1 Inleiding

De eerste zin bevat een typo (“schaden”).

3 Uitgangspunten Wwft

Hoofdstuk 3.1 gaat in op de term ‘risico-gebaseerd’. Dit wordt in hfdst 4 echter ook al behandeld. Is hier sprake van dubbeling?

4 Risicomanagement

Hoofdstuk 4.3, 2^e paragraaf (pagina 12): zin loopt niet goed.

5 Cliëntenonderzoek

Hoofdstuk 5.2.5

Artikel 3 Wwft bevat zowel de bepalingen omtrent het onderzoek naar de cliënt als het onderzoek naar de transacties welke de cliënt doet. De Wwft en Algemene Leidraad MinFin maken melding van een risicoprofiel maar niet van een transactieprofiel. Dit i.t.t. de Leidraad DNB. Is dit een bewuste afweging en zo ja met wat voor reden?

Onderzoek naar de middelen

De Leidraad MinFin vermeldt op pagina 18 en 19 het volgende:

- “v. Een voortdurende controle op de [...] de tijdens de duur van deze relatie verrichte transacties uit te oefenen”
- “vi. Zo nodig onderzoek verricht naar de bron van de middelen die bij een zakelijke relatie of transactie gebruikt worden”
- “vi. [...] Om de bron van de middelen die bij de zakelijke relatie gebruikt worden te kennen, kan het ook nodig zijn om inzicht te hebben in de vermogenspositie van de cliënt.”

De middelen welke bij een transactie gebruikt worden kunnen (indirect) afkomstig zijn van een derde waarmee de bron van de middelen bij een derde zou kunnen liggen. Een derde kan op 2 manieren betrokken zijn: (i) doordat de cliënt de middelen van de derde (indirect) heeft verkregen uit hoofde van geldverstrekking/financiering, bijv. indien de derde de transactie (indirect) heeft gefinancierd dan wel een lening heeft verstrekt of (ii) de bij een zakelijke transactie gebruikte middelen behoren toe aan de tegenpartij/derde, bijv. de door de cliënt ontvangen koopsom voor een tegenprestatie die door de cliënt is geleverd zoals de aankoop van een pand.

Wij nemen aan dat voor middelen welke (indirect) van een derde afkomstig zijn – voor het onderzoek naar de bron - kan worden volstaan met een onderzoek naar de integriteit van deze derde en er geen onderzoek hoeft te worden verricht naar de bron van de middelen bij deze derde. Klopt dit?

Hoofdstuk 5.2.6

In de laatste zin dient 5.7 in plaats van 5.6 te staan.

Hoofdstuk 5.2.8.1 en 5.2.8.2

Dit betreft de pseudo-UBO.

“de situatie waarin er geen natuurlijke personen kwalificeren als UBO of hier twijfel over bestaat. In deze laatste situatie moet er een zogenaamde ‘pseudo’ UBO worden aangewezen. Dient het hoger leidinggevend personeel van de juridische entiteit als UBO te worden aangemerkt.”

De vraag is nu wie precies moet worden beschouwd als een pseudo-UBO. Er kunnen twee benaderingen van elkaar worden onderscheiden:

A. In haar leidraad stelt DNB “Het ligt in de rede dat de pseudo-UBO's op het hoogste niveau binnen

de eigendoms- en zeggenschapsstructuur van de cliënt worden gevonden". Dit betekent dat een pseudo-UBO wordt aangewezen op het niveau van de "Ultimate Parent Company" (UPC). Het ligt dan voor de hand om op het niveau van de UPC de statutaire directeuren aan te wijzen als een pseudo-UBO. Bijvoorbeeld de CEO van een multinational. Dit principe van DNB is in lijn met de risico-gebaseerde aanpak conform de Wwft. B. De passages in wet- en regelgeving betreffende het UBO-register lijken meer gebaseerd te zijn op een technische toepassing van de wet. Het lijkt erop dat de pseudo-UBO moet worden aangewezen op het niveau van het doelvennootschap. Als tijdens het onderzoek naar de doelvennootschap bovenaan de structuur geen UBO's kunnen worden aangewezen op basis van eigendom of zeggenschap, moet men in de structuur terug naar het niveau van de doelvennootschap. Op dit niveau worden de statutaire directeuren dan als UBO's aangewezen en moeten deze personen ook als zodanig in het UBO-register worden opgenomen. In dat geval hoeft geen documentatie te worden gedeponereerd bij de Kamer van Koophandel omdat de Kamer van Koophandel al over de betreffende gegevens beschikt. Deze personen zijn immers al geregistreerd als statutair directeur van de doelvennootschappen.

Betekent bovenstaande dat voor het UBO-register een andere pseudo-UBO in aanmerking moet worden genomen dan in het kader van de risico-gebaseerde aanpak conform DNB of worden de begrippen gelijkgetrokken?

Hoofdstuk 5.4.1

In de Leidraad MinFin wordt in een tabel verwezen naar de geografische risicofactoren welke risico-verhogend werken. In de 4^e AML -richtlijn (consideratie 29 en artikel 18) wordt hierover het volgende gezegd:

“De lidstaten moeten ten minste bepalen dat de meldings-plichtige entiteiten verscherpte cliëntenonderzoekmaatregelen toepassen ten aanzien van natuurlijke personen of juridische entiteiten die gevestigd zijn in derde landen die door de Commissie als land met een hoog risico zijn aangemerkt. Het moet ook verboden zijn zich te verlaten op derden die gevestigd zijn in dergelijke derde landen met een hoog risico.”

Uitgangspunt hierbij lijkt te zijn dat het hier uitsluitend om natuurlijke personen of juridische entiteiten voor zover deze cliënt zijn (of daarvan onderdeel uitmaken) waarvoor de diensten worden verricht en niet ook om natuurlijke personen of juridische entiteiten die als tegenpartij bij een transactie optreden. Dit kan duidelijker worden verwoord.

Indien het gaat om een juridische entiteit die onderdeel uitmaakt van de cliënt (groep) worden hier ook groepsmaatschappijen onder begrepen anders dan (in)directe aandeelhouders en dochters?

Hoofdstuk 5.4.3

“redelijke maatregelen te nemen om complexe en ongebruikelijk grote transacties én alle ongebruikelijke transactiepatronen die geen duidelijk economisch of rechtmatig doel hebben, te onderzoeken. Of sprake is van een ongebruikelijk grote transactie, dan wel een ongebruikelijk transactiepatroon, moet worden beoordeeld met in achtneming van het **profiel** van de cliënt dat op grond van het cliëntenonderzoek bij de instelling bekend is. Zie voor een verdere toelichting op transactiemonitoring hoofdstuk 6. “

Met betrekking tot Transaction Monitoring wordt verwezen naar hoofdstuk 6. Echter er worden in dit hoofdstuk – behalve over de meldplicht bij ongebruikelijke transacties - geen inhoudelijke richtlijnen gegeven.

Termijn

Wordt er bevestigd dat de termijn waarbinnen gemeld moet worden (d.w.z. ‘onverwijld’ ofwel binnen 2 weken) aanvangt op het moment waarop men van de transactie kennis heeft genomen dan wel had kunnen of moeten nemen?

Onderzoek

Klopt het dat het onderzoek zich uitsluitend beperkt tot de informatie welke het trustkantoor onder zich heeft in het kader van de dienstverlening en dat verder onderzoek pas vereist is op het moment dat op basis van deze informatie er mogelijk sprake is van een ongebruikelijke transactie?

Hoofdstuk 5.7

Suggestie om de laatste zin aan te passen: “Het (doorlopend) monitoren van de zakelijke relatie kan alleen de Wwft-instelling zelf worden uitgevoerd” wijzigen in “Het (doorlopend) monitoren van de zakelijke relatie en op de tijdens de duur van deze relatie verrichte transacties kan alleen de Wwft-instelling zelf worden uitgevoerd” zodat wordt aangesloten bij de tekst van de wet (artikel 3.2 letter d Wwft).

Hoofdstuk 6. Meldplicht ongebruikelijke transacties

Hoofdstuk 6.2

Indien wordt uitgegaan van een algemene leidraad van MinFin en meer specifieke leidraden van toezichthoudende instanties wordt op pagina 38 van de Algemene Leidraad informatie gegeven over de melding door een trustkantoor welke in de specifieke Leidraad DNB thuis hoort.

Hoofdstuk 6.4

Pag 39 4^e paragraaf bevat typo: “paragraaf 6.3”

Hoofdstuk 6.6

“ Wwft-instellingen als bedoeld in artikel 10, vierde lid, onderdelen a tot en met e, Wwft mogen hun cliënt mededelen dat een activiteit van deze cliënt onwettig is en de cliënt afraden deze activiteit uit te voeren.”

Verwijzing naar artikel 10.4 is niet correct.